

**Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

26 JUL 2010

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. Δ/νση : A. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.yrepth.gr
Τηλέφωνο : 210-344 23 20
FAX : 210-344 32 45
GKOSK

**Μαρούσι, 22-7-2010
Αρ.Πρωτ. Βαθμός Προτερ.
67514/ΙΗ**

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

KOIN: Βουλευτές κ.κ.
- Ηλία Μόσιαλο
- Συμεών Κεδίκογλου
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Ερώτηση
με αριθμό 11300/9-6-2010»

Απαντώντας στην Ερώτηση με αριθμό 11300/9-6-2010, την οποία κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Ηλίας Μόσιαλος και Συμεών Κεδίκογλου σχετικά με τη «διασφάλιση ενός ασφαλέστερου Διαδικτύου για παιδιά και νέους», σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων έχει προχωρήσει έγκαιρα στη λήψη κατάλληλων μέτρων και στη διαμόρφωση συγκεκριμένου πλαισίου για την ασφαλή λειτουργία ενός ευαίσθητου δικτύου -λόγω του νεανικού πληθυσμού στον οποίο απευθύνεται - του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου (www.sch.gr).

Για το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων το ζήτημα της προστασίας των μαθητών από την έκθεσή τους σε περιεχόμενο που βρίσκεται στο διαδίκτυο και το οποίο μπορεί να αποδειχθεί επιβλαβές και ακατάλληλο για την προσωπικότητα των μαθητών, αποτελεί θεμελιώδη αρχή. Η πολιτική του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων σε ό,τι αφορά στην ασφαλή πρόσβαση των μαθητών στο διαδίκτυο και στην αντιμετώπιση του κυβερνο-εγκλήματος είναι ολοκληρωμένη, παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις και προσαρμόζεται στις νομικές απαιτήσεις.

Πρόσφατα το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Αθηνών για την ασφαλή χρήση του διαδικτύου από τους μαθητές μέσα από το οποίο θα δίνεται η δυνατότητα ανάπτυξης εθνικών και

πανευρωπαϊκών δράσεων, με σκοπό την προώθηση της ασφαλούς χρήσης του διαδικτύου μέσα από τη μαθησιακή διαδικασία, τόσο σε επίπεδο πληροφορικής, αλλά και διαθεματικά στα πρότυπα άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Το μνημόνιο αυτό έρχεται όχι μόνο να θωρακίσει την Ψηφιακή Τάξη, αλλά και να συμβάλλει με τον καλύτερο τρόπο στην ψηφιακή διαπαιδαγώγηση των πολιτών του μέλλοντος.

Επιπλέον, για την ασφαλή δικτύωση των ελληνικών σχολείων το Υπ.Π.Δ.Β.Μ.Θ. έχει υλοποιήσει το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο, το οποίο είναι ευαισθητοποιημένο και έχει αναπτύξει πολιτικές και λύσεις στο δύσκολο, πολυσύνθετο και ευαίσθητο αυτό θέμα. Η πολιτική του Υπ.Π.Δ.Β.Μ.Θ. στο θέμα αυτό διαρθρώνεται σε τέσσερα επίπεδα:

1.Στο επίπεδο του ορισμού των Πολιτικών Αποδεκτής Χρήσης του διαδικτύου από τα σχολεία και τους μαθητές. Για το σκοπό αυτό το Υπ.Π.Δ.Β.Μ.Θ. έχει θεσμοθετήσει τα αρμόδια συλλογικά όργανα αποτελούμενα από ειδικούς επιστήμονες, τα οποία έχουν την ευθύνη της χάραξης πολιτικής και διαχείρισης του περιεχομένου που διακινείται μέσω του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου. Οι υπηρεσίες που υπόκεινται στις πολιτικές είναι η υπηρεσία ελέγχου περιεχομένου (web filtering), οι ομάδες συζητήσεων (forum), οι λίστες ηλεκτρονικής επικοινωνίας (mailing lists), η δημοσίευση ιστοσελίδων (web hosting), κλπ.

2.Της ανάπτυξης και εφαρμογής τεχνικών (φίλτρα) και μεθόδων που υλοποιούν τις πολιτικές αυτές. Αντίστοιχες τεχνικές ακολουθούνται διεθνώς στα εκπαιδευτικά δίκτυα πολλών προηγμένων χωρών και βασίζονται στο γεγονός ότι κάθε χρήστης υπολογιστή που είναι συνδεδεμένος στο σχολικό δίκτυο συνδέεται στο διαδίκτυο αποκλειστικά μέσω ενός διαφανούς διακομιστή διαμεσολάβησης (transparent proxy) με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η απενεργοποίησή του ή η παράκαμψή του. Για την «τροφοδοσία» του διακομιστή με δεδομένα συντηρείται μία βάση δεδομένων με τις σελίδες που ανήκουν στις κατηγορίες στις οποίες δεν επιτρέπεται η πρόσβαση (black list). Οι κατηγορίες που σήμερα αποκόπτονται, με σημαντικό δείκτη επιτυχίας, από το ΠΣΔ είναι οι:

- «porn» (σελίδες με πορνογραφικό περιεχόμενο)
- «gambling» (σελίδες με τυχερά παιχνίδια)
- «drugs» (σελίδες που προωθούν τα ναρκωτικά)
- «aggressive» (σελίδες που προπαγανδίζουν την επιθετική συμπεριφορά και το ρατσισμό)

και

- «violence» (σελίδες που προωθούν την βία)

Ο έλεγχος και η ταξινόμηση των ιστοσελίδων στις παραπάνω κατηγορίες γίνεται με τη χρήση αυτοματοποιημένης διαδικασίας (robot), καθώς το τεράστιο πλήθος των ηλεκτρονικών σελίδων και ο υψηλός ρυθμός με τον οποίο δημιουργούνται καθιστά αδύνατο οποιονδήποτε άλλο τρόπο ταξινόμησή τους. Σαν αποτέλεσμα αυτής της αυτοματοποιημένης διαδικασίας παρατηρείται -σε περιορισμένη κλίμακα- το φαινόμενο της λανθασμένης ταξινόμησης, δηλαδή σελίδες με κανονικό περιεχόμενο να ταξινομούνται ως ανεπίτρεπτες και αντίστροφα. Για το λόγο αυτό, το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο ακολουθεί τη διεθνή πρακτική και παρέχει τη δυνατότητα στους χρήστες του να ενημερώνουν τους αρμόδιους τεχνικούς όταν διαπιστώσουν οποιαδήποτε δυσλειτουργία της υπηρεσίας, οι οποίοι πλέον χειρωνακτικά διορθώνουν τη βάση δεδομένων.

3.Της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των μαθητών, των εκπαιδευτικών και των γονέων, καθώς οποιαδήποτε τεχνική λύση είναι αδύνατο να αποδώσει αν δεν είναι σωστά ενημερωμένη και ευαισθητοποιημένη η εκπαιδευτική κοινότητα. Για το σκοπό αυτό, το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο ενημερώνει τους εκπαιδευτικούς, τους γονείς και τους μαθητές μέσω του δικτυακού του τόπου <http://internet-safety.sch.gr>, της συμμετοχής του σε διάφορες εκδηλώσεις (ημερίδες, συνέδρια, κλπ, για τους δυνητικούς κινδύνους από την έκθεση των παιδιών σε παράνομο ή πορνογραφικό περιεχόμενο, την εξαπάτησή τους από άγνωστους ενήλικες οι οποίοι υποκρίνονται ότι είναι ανήλικοι ή την άσκηση πίεσης για αποκάλυψη προσωπικών στοιχείων με την επιρροή που μπορεί να έχει ένας μεγαλύτερος χρήστης σε μικρά παιδιά.

Το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο θεωρεί σημαντικό τα σχολεία να εκπαιδεύουν τους μαθητές και να προωθούν συγκεκριμένες πολιτικές οι οποίες θα έχουν ως στόχο την διαπαιδαγώγηση των παιδιών στη χρήση του διαδικτύου. Η πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσα από το σχολείο πρέπει να γίνεται πάντα με την επίβλεψη του καθηγητή. Το ίδιο πρέπει να συμβαίνει και όταν τα παιδιά μπαίνουν στο διαδίκτυο από το σπίτι γιατί το πρόβλημα της ασφάλειας δεν αφορά αποκλειστικά την σχολική κοινότητα. Απαιτεί την ενημέρωση ολόκληρης της κοινωνίας και ιδιαίτερα των γονιών οι οποίοι θα πρέπει να μπορούν να προστατεύσουν τα παιδιά τους όταν αυτά βρίσκονται εκτός σχολείου. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται για τα παιδιά ηλικίας από 11 έως 16 χρόνων, αφού αυτή θεωρείται η πιο ευάλωτη ηλικία. Τα παιδιά θα πρέπει να εκπαιδευτούν έτσι ώστε:

- Να μην δίνουν προσωπικά τους στοιχεία και να μην αποκαλύπτουν λεπτομέρειες τις προσωπικής τους ζωής σε άλλους χρήστες στο διαδίκτυο σε καμία περίπτωση
- Να μην αποκαλύπτουν κωδικούς πρόσβασης (password)
- Να μην στέλνουν υλικό από τον δικό τους υπολογιστή (φωτογραφίες)
- Να συζητούν με μεγαλύτερους χρήστες του διαδικτύου, με τους καθηγητές ή με τους ίδιους για τις δραστηριότητές τους στο διαδίκτυο ιδιαίτερα αν αντιμετωπίσουν οτιδήποτε περίεργο ή ασυνήθιστο
- Να είναι επιφυλακτικά για όσα διαβάζουν στο διαδίκτυο ή τους λένε οι άλλοι χρήστες

Για τον ίδιο σκοπό το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο συνεργάζεται στενά, διοργανώνει από κοινού-εκδηλώσεις και προβάλει τις δραστηριότητες ειδικών δράσεων όπως το ελληνικό όργανο για την αυτορρύθμιση στο Internet (Safeline, www.safeline.gr) και το Ελληνικό Κέντρο Ασφαλούς Διαδικτύου (Safer-Internet, www.safer-internet.net).

4. Της δημιουργίας θετικής αντιπρότασης, δηλαδή της ανάπτυξης και της παροχής στην εκπαιδευτική κοινότητα αξιόλογου ή/και πιστοποιημένου εκπαιδευτικού υλικού στο οποίο αξίζει να έχουν πρόσβαση οι μαθητές και της διανομής του μέσω των εκπαιδευτικών και δικτυακών πυλών www.e-yliko.gr, www.sch.gr, www.neagenia.gr, www.kee.gr, www.greek-language.gr, www.pi-schools.gr, κλπ, οι οποίες λειτουργούν είτε υπό την άμεση ευθύνη του ΥΠΔΒΜΘ είτε υπό την ευθύνη εποπτευόμενων φορέων του.

Η πολιτική που ακολουθεί το Υπ.Π.Δ.Β.Μ.Θ. συμπληρώνεται από την εφαρμογή προηγμένων τεχνολογιών για την προστασία της υπηρεσίας ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (e-mail) των σχολείων και των εκπαιδευτικών από απρόκλητη / διαφημιστική αλληλογραφία (spam) και από κακόβουλο λογισμικό (ιοί - viruses), όπως αναλυτικά παρουσιάζεται στο επισυναπτόμενο υλικό και στις δικτυακές τοποθεσίες www.sch.gr/spam και www.sch.gr/virus.

Το Υπ.Π.Δ.Β.Μ.Θ. και με σκοπό τη διαμόρφωση ενός ασφαλέστερου περιβάλλοντος στο διαδίκτυο συνεργάζεται στο πλαίσιο που ορίζουν οι νόμοι με τις αρμόδιες αρχές ασφάλειας όταν προκύπτουν περιστατικά ασφάλειας.

Οι γενικοί διδακτικοί στόχοι, οι οποίοι περιέχονται στα **Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Πληροφορικής**, ταξινομούνται στους παρακάτω τρεις άξονες:

- 1ος άξονας: Γνώση και μεθοδολογία
- 2ος άξονας: Συνεργασία και επικοινωνία
- 3ος άξονας: Επιστήμη και καθημερινή ζωή

Ο πρώτος άξονας αφορά στη γνώση, τις νοητικές δεξιότητες, τις δεξιότητες χειρισμού καθώς και τις δεξιότητες μεθοδολογικού χαρακτήρα που πρέπει να έχει αποκτήσει ο μαθητής ολοκληρώνοντας τις σπουδές του στην κάθε βαθμίδα, μέσα από τη διδασκαλία του συγκεκριμένου γνωστικού αντικειμένου.

Ο δεύτερος άξονας αφορά στις κοινωνικές δεξιότητες που πρέπει να αναπτύξει ο μαθητής στο πλαίσιο ομαδικών εργασιών καθώς και τις ικανότητες και τις δεξιότητες επικοινωνίας, παρουσίασης σκέψεων, απόψεων, πληροφοριών κλπ.

Ο τρίτος άξονας αφορά στην ανάπτυξη ευαισθησίας, προβληματισμού και ικανότητας κριτικής αντιμετώπισης των επιπτώσεων (θετικών και αρνητικών) των εφαρμογών της Επιστήμης και της Τέχνης στους διάφορους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας.

Στα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Πληροφορικής, για την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, τα οποία έχουν εκπονηθεί από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, προσδιορίζονται ως ειδικοί σκοποί οι μαθητές:

«Να αναπτύξουν δεξιότητες συλλογής, επιλογής, ανάλυσης και αξιολόγησης πληροφοριών από διάφορες πηγές...»

«Να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα προστασίας των πνευματικών δικαιωμάτων, ασφάλειας των πληροφοριών, συμπεριφοράς στο Διαδίκτυο, ασφάλειας και αποφυγής κινδύνων στο "εργασιακό" τους περιβάλλον και να αναγνωρίσουν την αναγκαιότητα ύπαρξης και τήρησης κανόνων». (Υπ. Απόφαση αριθ. 21072β/Γ2/ΦΕΚ 304/13.03.03, τ. Β'), ενώ τίθενται ως βασικοί στόχοι οι μαθητές:

«Να επισκέπτονται επιλεγμένους δικτυακούς τόπους και να είναι εξοικειωμένοι με την έννοια της πλοήγησης» καθώς και

«Να επισκέπτονται δικτυακούς τόπους, να συλλέγουν, να αξιολογούν και να αξιοποιούν πληροφορίες».

Στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών Πληροφορικής Γυμνασίου υπάρχουν:

για την Α' τάξη, θεματική ενότητα «Ο υπολογιστής στο σχολείο: Χρήσεις του υπολογιστή στην καθημερινή ζωή (στο σχολείο, στο σπίτι, στις τράπεζες κλπ.)» με στόχο, μεταξύ άλλων, οι μαθητές «Να γνωρίζουν κανόνες επικοινωνιακής συμπεριφοράς στο Διαδίκτυο»

για τη Β' τάξη, θεματική ενότητα «Ο υπολογιστής στο επάγγελμα: Άλλαγές και επιπτώσεις στο εργασιακό περιβάλλον εξαιτίας της εισαγωγής και χρήσης των νέων τεχνολογιών. Διαφαινόμενες ανάγκες»

για την Γ' τάξη, θεματική ενότητα: «Ο υπολογιστής στην κοινωνία και τον πολιτισμό: Η επίδραση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην επιστήμη, την τέχνη, τον πολιτισμό, τη γλώσσα, το περιβάλλον, την ποιότητα ζωής κλπ.» με στόχο οι μαθητές «Να αντιλαμβάνονται τις επιδράσεις των ΤΠΕ στους διάφορους κοινωνικούς τομείς (την οικονομία, τον πολιτισμό κλπ.), να αντιμετωπίζουν κριτικά τη χρήση τους, να εκτιμούν μελλοντικές επιπτώσεις που αφορούν τον εαυτό τους και την κοινωνία».

Τα ανωτέρω αναπτύσσονται διεξοδικά στο βιβλίο «Πληροφορική Α', Β', Γ' Γυμνασίου», στο οποίο ενδεικτικά, το Κεφάλαιο 3 αφιερώνεται στην Εργονομία και στις επιπτώσεις στην υγεία που μπορεί να έχει η πολύωρη χρήση του υπολογιστή, στο Κεφάλαιο 11 η παράγραφος 4 με τίτλο: «Τι πρέπει να προσέχουμε στο Διαδίκτυο», στο Κεφάλαιο 15 η παράγραφος 3 με τίτλο: «Επιπτώσεις των υπολογιστών στη σύγχρονη κοινωνία», όπου αναφέρονται μερικά από τα σημαντικά προβλήματα που μπορεί να προκαλέσει η γρήγορη εξέλιξη της τεχνολογίας και η υπέρμετρη χρήση του υπολογιστή: Το παράδοξο της αποξένωσης, Μείωση ελεύθερου χρόνου, Προβλήματα υγείας από την πολύωρη χρήση του υπολογιστή, Άσκοπο «κυνήγι του χρόνου», Ψηφιακό χάσμα, Παραβίαση προσωπικών δεδομένων, Υπερπληροφόρηση.

Με την 31/22-12-2009 Πράξη του Τμήματος Δευτεροβάθμιας Γενικής Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου έχουν εγκριθεί οδηγίες προς τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές που αφορούν, μεταξύ άλλων, την ασφαλή χρήση του Διαδικτύου καθώς και τους κινδύνους που εγκυμονεί η συνεχής χρήση του υπολογιστή.

Έχουν εγκριθεί από το Π.Ι., για αποστολή στα σχολεία, τα τεύχη του Ελληνικού Κόμβου Ασφαλούς Διαδικτύου (www.saferinternet.gr) με ενημερωτικό και συμβουλευτικό περιεχόμενο για τη σωστή συμπεριφορά στο Διαδίκτυο, τους πιθανούς κινδύνους και την προστασία από αυτούς κλπ.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες, στο χώρο του σχολείου τους, συνδέονται με το Διαδίκτυο μέσω του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου (www.sch.gr) το οποίο με την υπηρεσία

Proxy/Content Filtering (προστασία από ακατάλληλο περιεχόμενο) τους προστατεύει από την έκθεση σε επιβλαβές και παράνομο περιεχόμενο.

Κατά τις ενημερωτικές ή επιμορφωτικές συναντήσεις με τους εκπαιδευτικούς γίνεται ιδιαίτερη μνεία για την ανάγκη να επισημαίνονται στους μαθητές οι κίνδυνοι που υπάρχουν από την ανεξέλεγκτη χρήση του υπολογιστή και των προσφερόμενων υπηρεσιών μέσω του Διαδικτύου.

Επομένως, έχουν θεσμοθετηθεί και εφαρμόζονται στην εκπαιδευτική πράξη διαδικασίες, οι οποίες καλλιεργούν τις πληροφοριακές δεξιότητες των μαθητών και τους προσφέρουν γνώσεις για την προστασία της πνευματικής, ψυχικής και σωματικής τους υγείας, καθώς και για την ασφαλή χρήση και αξιοποίηση του Διαδικτύου. Επιπλέον, υπάρχει συνεχής εγρήγορση και παρακολούθηση για τις παρεχόμενες πληροφορίες στους μαθητές μέσω του Διαδικτύου σε συνεργασία με τους Σχολικούς Συμβούλους, τους εκπαιδευτικούς και τους εμπλεκόμενους φορείς.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ANNA DIAMANTOPOULOU

Εσωτερική διανομή

1. Γραφείο κ.Υπουργού
2. Γραφείο για την Κοινωνία της Πληροφορίας
3. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας
4. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
5. Τ.Κ.Ε.

